

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Ondřej Somolík**

Název práce: **Saúdsko-arabská politika a její postoje k událostem v současném arabském světě s ohledem na oficiální náboženskou doktrínu**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): **Mgr. Daniel Křížek, Ph.D.**

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo „zjištění, zda byly či nebyly politické kroky saúdské vlády ve vymezeném období v souladu s islámem.“ (str. 2-3). Takto nejasně stanovený cíl musí být nutně velmi obtížné naplnit a autorovi se to také tak úplně nepodařilo. Skutečné dílčí analýzy, které by podobné závěry umožňovaly, konkrétní kapitoly neobsahují. Jde spíše o náznaky. Cíl práce byl tedy splněn pouze částečně.

2. OBSAHOVĚ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Výhradu bych měl již k samotnému názvu práce. Jednak bych považoval za zbytečnou onu pomlčku, ale především vidím jako nelogickou vazbu „postoje politiky“. Základní problém práce vidím v tom, že autor má zjevně potíž s chápáním či přinejmenším s definováním islámu a jeho různých proudů. Ve výše uvedeném cíli práce hovoří obecně o islámu (cíl by pak byl formulován nesmyslně, nebylo by vůbec možné jej naplnit), na straně 5 již hovoří o „oficiální náboženské doktríně Saúdské Arábie“ (to už dává smysl, ovšem čtenář se pak musí obávat, že autor chápe tuto doktrínu a islám jako totéž), aby nakonec až v závěru (což je pozdě) konstatoval, že islám a wahhábija nejsou synonyma. Dále autor nemá jasno v tom, kdo vlastně reprezentuje onen islám či nějakou související doktrínu – je to Ibn Báz nebo „většina zapálených wahháboců“ (str. 40)? Když si nevybere odůvodněně určitou perspektivu (např. oficiálních prorežimních ‘ulamá, lidových ‘ulamá, Ibn ‘Abdulwahhába aj.), nemůže pak dojít k závěrům, které v úvodu slibuje. Ilustrací tohoto problému nalezneme například na str. 28/29 v případě kauzy ospravedlňování spolupráce Saúdské Arábie s USA proti Iráku. Zaznějí nějaké argumenty, k formulování závěru ohledně onoho souladu s islámem však nedojde. Nakonec i v závěru se čtenář nějakého jasného vyjádření nedočká. Autor zde konstatuje, že „kroky a postoje [saúdsko-arabské vlády] spíše nebyly v souladu s tímto učením [Ibn ‘Abdulwahhába].“ Autor by se také měl napříště vyvarovat vývodů jako „...by však Ibn ‘Abd al-Wahháb zřejmě ocenil...“ (str. 53).

Samotná struktura práce je poněkud problematická. Vzhledem k deklarovanému cíli je zbytečně obsáhlá kapitola 2.2, která má ke stěžejní kapitole 3 jen okrajový vztah. Autor spíše mohl věnovat více pozornosti a prostoru wahhábistickému učením (kap. 2.1), což by bývalo mohlo usnadnit rozbory v dílčích podkapitolách třetí kapitoly. Nerozumím také tomu, proč se v této kapitole autor zabývá Afghánistánem a Tálíbánem (kap. 3.3 a 3.5). Nejde ani o arabské prostředí (viz název práce), ani o region Blízkého východu (viz název kapitoly 3).

Na druhou stranu je třeba ocenit poměrně velmi rozsáhlý soubor relevantních zdrojů, které autor shromáždil a využil.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autora je na velice dobré úrovni, text je čtivý a až na výjimky srozumitelný. Gramatické chyby či překlepy obsahuje jen výjimečně. Autor svědomitě odkazuje na použité zdroje, někde by však čtenář přece jen mohl odkaz postrádat – např. na str. 31, kde autor zmiňuje konkrétní „hrdá prohlášení MZV“. Kapitoly jsou členěny přehledně, grafická úprava samotného textu práce je v pořádku. Výhrady bych měl ke zpracování jinak relevantních příloh. Název dané přílohy by pro přehlednost měl předcházet jejímu obsahu. Ale hlavně, jazykem práce je čeština, tudíž není důvod přikládat tzv. základní zákon v anglickém překladu. Autor jej měl buď přeložit do češtiny, nebo jej uvést v originále.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Zásadní výtky, které podmiňují mé hodnocení práce, jsem uvedl výše. Je zřejmé, a bylo by možné vyvozovat tento soud již ze souboru použité literatury, že se autor obecně dobře orientuje ve vnitřní i zahraniční politice Saúdské Arábie, že je schopen vidět jednotlivé události či procesy v širším kontextu. Bohužel nebyl schopen přesvědčivě analyzovat právě náboženské souvislosti, které měly být těžištěm předložené práce. Je mi jasné, že svou kritikou nemohu autora potěšit. Necht' mi však prosím věřit, že tak činím ve snaze kultivovat jeho zřejmé schopnosti. Příští pokus o odbornou studii může dopadnout jen lépe.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Autor se domnívá, že existuje jakýsi jeden základní islám, který lze používat jako ideální referenční rámec? (narážím na pasáž na straně 53: „Když...zhodnotíme postoje saúdské vlády z hlediska islámu jako takového...“)
2. Mohl by autor vysvětlit pojem „doktrína“?
3. Na str. 2-3 autor píše: „Kde jinde však, než v Saúdské Arábii by se měly jeho [islámu] tradice uchovat v té nejčistší a nejpůvodnější formě? Zachování autentického islámu a jeho očista od nánosu novot, ale není tím jediným důvodem, proč země stále nemá kodifikovanou ústavu...nebo proč si stále udržuje některé zvyklosti...které na území ostatních muslimských zemích již patří minulosti.“ Na základě čeho se autor domnívá, že je v současné SA k vidění islám v „nejčistší a nejpůvodnější formě“? Co je to „autentický islám“?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Dobře.

Datum: 27. 5. 2012

Podpis:

